

BAILLET LATOUR
PRIJS VOOR HET LEEFMILIEU 2025

TUINEN, 14 OKTOBER

Baillet Latour Prijs voor het Leefmilieu 2025

In het landelijke Lummen (Limburg) is het Landgoed Loye bekroond met de Baillet Latour Prijs voor het Leefmilieu. In naam van de heer Thomas Leysen, voorzitter van het Fonds Baillet Latour, overhandigde de heer Guy van Wassenhove, conservator van het Fonds, de Prijs aan de heer Edmond Jr. de Fabribeckers en zijn vrouw Thérèse, voor hun bijzondere zorg voor dit uniek kasteeldomein langs de Demer, met uitgestrekte bossen, landbouwvelden, hooilanden, houtkanten, ruigtes en vooral een uniek complex van vijverpartijen die voor de biodiversiteit van groot belang zijn.

De kandidatuur werd door Natuurmakers.Vlaanderen (de vroegere Stichting Behoud Natuur en Leefmilieu - Vlaanderen) geselecteerd uit 5 genomineerden. De winnaar werd gekozen door een jury van experts, onder leiding van de heer Jurgen Tack, secretaris-generaal van de European Landowners' Organization en gewezen voorzitter van de Milieu- en Natuurraad Vlaanderen.

De jury was vooral onder de indruk van de totale familiale inzet (zelfs over generaties heen) van de familie de Fabribeckers, die ecologische en economische activiteiten goed laat samenspelen om op duurzame wijze natuurwaarden te ontwikkelen en te behouden op dit historisch domein van eerste orde. De fysische inspanningen van de familie voor het onderhoud van dergelijk domein zijn eveneens een toonbeeld van beheer.

De jury had het genoeg nog vier andere kandidaten te mogen beoordelen, twee in Oost-Vlaanderen en twee in de Provincie Antwerpen. Ook deze beheertrajecten getuigden van een grote passie voor de realisatie van natuurbeschoud op privaat domein. De appreciatie van de jury voor deze eigenaren was dan ook bijzonder groot.

Landgoed Loye

In de Demervallei tussen Lummen en Herk-de-Stad verschijnt aan deze rivier het kasteeldomein van Loye met het omringende park en zijn prachtige dreven, bossen, bloemenweides, weilanden, landerijen, houtkanten en een groot vijvercomplex. Dit prachtig ensemble, volledig in Natura 2000, wordt al eeuwenlang verzorgd door de familie de Fabribeckers.

Het domein strekt zich als één geheel uit over meer dan 200 ha aan beide zijden van de rivier en heeft een duidelijke impact op de vallei van de Demer. Een ongeschonden stuk Demervallei, waarvan het karakter en de structuur nog duidelijk voorkomt zoals ze in 1777 door graaf de Ferraris op kaart werd gesteld.

Het landgoed telt, dankzij het waterbeheer van het domein, de grootste concentratie aan habitatwaardige Galigaanvegetatie in Vlaanderen. Er zijn maar een zeer beperkt aantal plaatsen in Vlaanderen waar deze beschermde soort (Rode lijst) aanwezig is. Tijdens een recente BWK-kartering van het INBO bleek dat de oppervlakte aan Galigaan op het domein de voorbije 10 jaar verdubbeld is, wat een prestatie mag heten.

Het grote vijvercomplex wordt gevoed met kalkrijk water afkomstig van het Albertkanaal via de Jantebeek. Bij de uitdieping van het kanaal in 1966 verkreeg het domein het recht op deze wateraanvoer. Middels een ingenieus systeem van sluizen en grachten wordt het waterniveau in de vijvers beheerd en het water tot de gracht rondom het kasteel gebracht, aangezien deze op houten pijlers staat en er steeds voldoende water aanwezig moet zijn. Het onderhoud van deze grachten is dus van groot belang voor het traditionele vijverbeheer en de aanvoer van voldoende water naar de gracht rondom het kasteel. De beheervisie van het domein werd uitgewerkt in een uitgebreid natuurbeheerplan van het type 2 en 3. Natuurstreefbeeld voor hoogkwalitatieve natuur zijn o.a. opgenomen voor Eiken-beukenbossen op zure bodems (9120), Oude eiken-berkenbossen op zeer voedselarm zand (9190), Oud structuurrijk grove dennenbos (rbbppm), Valleibossen (91E0_va), Wateren met kranswiervegetaties (3140), Voedselrijke, gebufferde wateren met rijke waterplantvegetatie (3150), Galigaanvegetatie (7210), Moerasspirearuigte (rbbhf) en Wilgenstruweel (rbbsf).

Binnen het projectgebied wordt ook sterk ingezet op het leefgebied van soorten als Middelste bonte specht, Steenuil, Roerdomp, Snoek en Boomkikker. Tevens worden inspanningen geleverd voor het behoud van het aanwezige koppel Visarend binnen het gebied.

Voor zijn inzet verkreeg het landgoed reeds in 2018 de Wildlife Estates Label uit handen van de heer Humberto Delgado Rosa (Directeur-generaal Leefmilieu, Europese Commissie).

Eervolle vermelding en Aanmoedigingsprijs

De jury van Natuurmakers.Vlaanderen reikte eveneens het Baillet Latour Erediploma uit aan de familie van Puijenbroek voor haar duurzaam milieubeheer op Landgoed De Zeshonderd in Arendonk. Het domein ontvangt een Aanmoedigingsprijs van EUR 5.000.

Dit belangrijk landgoed, gelegen naast Landschap De Liereman in de Antwerpse Noorderkempen, bestaat uit een wijds mozaïeklandschap, waarin landbouw, naast bosbouw, steeds een economische hoofdfunctie vervuld heeft. Het wordt echter ook gekenmerkt door een variatie aan poelen, vennen, veldbossen, houtkanten, een prachtige drevenstructuur en natuurelementen als moerasgebied. Een belangrijk deel van het landgoed is in Natura 2000 en VEN-gebied gelegen. De jacht, het faunabeheer en handhaving vormen een bijzondere bijdrage op het terrein, ook voor de beteugeling van de opkomende everzwijnenpopulatie.

Het landgoed is één van de grootste contractanten van de streek voor het aangaan van beheerovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij voor grasvelden, grasstroken, wildakkers en houtkanten. Een belangrijk deel van de natuur- en bouselementen van het landgoed zijn ook onder natuurstreefbeeld in het kader van een omvangrijk natuurbeheerplan, aangegaan met andere landeigenaars uit de streek. Het landgoed beheert een fijnmazig netwerk aan greppels, grachten en beekranden voor het waterbeheer. Het zet sterk in op samenwerking met andere sectoren in het buitengebied en de provinciale en gemeentelijke overheden. De recente medewerking aan een natuurinrichtingsproject voor de hydrologische isolatie van de Lieremandepressie, door de omleiding van een waterloop via het landgoed, is hier een sluitend bewijs van.

Het domein verkreeg in 2019 de Wildlife Estates Label en is een toonbeeld van multifunctioneel beheer. Steeds opnieuw moet het maatschappelijk opkomen om het belang van privé-beheer, verwevenheid en mozaïeklandschappen in de kijker te zetten, voor het behoud van de biodiversiteit.

Erkenning van Ambtenaar van Verdienste 2025

Het Fonds Baillet Latour en Natuurmakers.Vlaanderen erkennen ook het buitengewone werk van ambtenaren die zich inzetten voor het leefmilieu en de natuur. Dit jaar ging de prijs naar de heer Kris Boucquez (°1962). Deze West-Vlaming begon zijn carrière op 1 april 1990 bij de Afdeling Natuur van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap.

Tijdens het eerste deel van zijn loopbaan ontpopte de ervaren Kris Boucquez zich tot een uitstekende praktijkbeheerder op heel wat natuurgebieden in West-Vlaanderen. Vooral het Heuvelland, de IJzer-Broeken en de de Kleiputten van Stuivekenskerke werden zijn werkterrein. Hij werd er dagelijks benaderd door zowel landbouwers, lokale overheidsmensen, vogelaars, sportvissers als jagers. Ze gingen bij hem te rade voor zowat alles wat toen met natuur te maken had. Tijdens zijn werkuren maaide, zaaide en snoeide hij wat bloeide. Maar het mooie aan deze noeste arbeider was dat je hem ook na zijn werkuren terugvond in zijn zelfde biotoop.

Met de oprichting van het Agentschap voor Natuur en Bos in 2006, verkreeg Kris Boucquez het statuut van ambtenaar en later werd hij gepromoveerd tot ploegbaas. Hierdoor kreeg hij meer tijd om zich over het waterbeheer van natuurgebieden te ontfemen, waaronder de natte hooiweiden rond de Broekmolen van Beveren-aan-de-IJzer, die hem bijzonder nauw aan het hart liggen. Eind 2022 nam zijn ambtenarenloopbaan een einde, maar niet zijn betrokkenheid.

Elk voorjaar rijdt Kris Boucquez nog 2 tot 3 keer per week 40 kilometer heen en terug naar Beveren-aan-de-IJzer. Hij biedt er nog altijd zijn expertise en hulp aan voor het waterbeheer van de natte hooilanden en zorgt ervoor dat de weidevogels aldaar succesrijk hun kroost kunnen grootbrengen.

De Baillet Latour Prijs voor het Leefmilieu: de belangrijkste milieuprijs in België gericht op particulier natuurbeheer

De prestigieuze Baillet Latour Prijs biedt steun aan projectontwikkelingen en/of het ecologisch beheer van particuliere eigendommen die aangepast zijn aan de milieu-uitdagingen van de 21ste eeuw. Met deze erkenning hopen Natuurmakers.Vlaanderen en het Fonds Baillet Latour landeigenaars en privé-beheerders te motiveren voor meer en beter ecologisch engagement.

De Baillet Latour Prijs voor Leefmilieu, georganiseerd door Natuurmakers.Vlaanderen bekroont een realisatie op het vlak van ecologisch verantwoorde inrichting/beheer van een in België gelegen privé-eigendom. Aan de winnaar wordt een Eerste Prijs toegekend ten bedrage van EUR 20.000. De tweede, of Aanmoedigingsprijs met Eervolle Vermelding bedraagt EUR 5.000. De prijzen worden om beurten en opeenvolgend bestemd voor realisaties in het Vlaamse of Brusselse Gewest en in het Waalse of Brusselse Gewest. Iedereen kan een initiatief nomineren.

Laureaten van de Baillet Latour Prijs voor het Leefmilieu: <https://fondsbailletlatour.com/nl/laureates/89>

Fonds Baillet Latour

Benoit Loore, algemeen directeur
Brouwerijplein, 1 te 3000 Leuven
Email: benoit.loore@iblf.be
www.fondsbailletlatour.be

Natuurmakers.Vlaanderen

Natuurmakers.Vlaanderen (de vroegere Stichting Natuur en Leefmilieu - Vlaanderen) is gericht op de erkenning en het stimuleren van het particulier natuurbeheer in Vlaanderen.

De term "particulier" verwijst naar een individu of een privé-persoon, in tegenstelling tot een organisatie, bedrijf of overheidsinstantie. De dynamiek van de private sector wordt hier beoogd. Particulier natuurbeheer draagt significant bij aan het herstel van ecosysteemdiensten in de Vlaamse open ruimte, die voor een groot deel in private handen is.

Natuurmakers.Vlaanderen informeert, adviseert en ondersteunt particuliere eigenaars in Vlaanderen hoe ze op een financieel haalbare wijze kunnen bijdragen aan het herstel van ecosysteemdiensten. De vereniging zet in op de kracht van het "bottom-up" of persoonlijk initiatief inzake beheer van private eigendommen om de biodiversiteit vooruit te helpen. Hierbij vertrekt men vanuit de eigen aanpak en de realiteit op het terrein, vanuit een verantwoordelijke ondernemerslogica en vertrouwen in de resultaten van goed rentmeesterschap. Positieve resultaten voor de natuur bij privé- eigenaars zijn immers te danken aan een goed afgestemd evenwicht tussen de economische, ecologische en maatschappelijke functies van het beheer.

Natuurmakers.Vlaanderen promoot in Vlaanderen de Europese Wildlife Estates Label (grootse netwerk van particuliere natuurbeheerders in Europa, ondersteund door de Europese Commissie) en organiseert om de twee jaar de Baillet Latour Prijs voor het Leefmilieu (belangrijkste erkenning in ons land voor privaat duurzaam milieubeheer) en de Baillet Latour Boom van het

Natuurmakers.Vlaanderen vzw

Alec van Havre, algemeen directeur
Trierstraat, 67 te 1040 Brussel
Email: alec.vanhavre@elo.org
www.natuurmakers.vlaanderen

Aanmoedigen Waarderen Ondersteunen

■ Excellentie in de hoofdrol

Het Fonds Baillet Latour werd in 1974 opgericht op initiatief van graaf Alfred de Baillet Latour. Het doel ? Het aanmoedigen, waarderen en ondersteunen van prestaties met een hoge menselijke waarde in België, op een rigoureuze manier en resoluut openstaand voor de evolutie van de samenleving, waarbij **de mens een centrale rol speelt**.

■ Bouwen aan een betere toekomst

Al meer dan 50 jaar streeft het Fonds ernaar om initiatieven te ondersteunen die zich onderscheiden door hun uitstraling, hun aansporing tot menselijke excellentie of door hun innovatieve benadering van de uitdagingen van de samenleving van morgen.

Deze steun leidt tot concrete en beloftevolle resultaten in vijf domeinen: **gezondheid, onderwijs, cultuur, sport en milieu**.

■ Het verschil maken

Door de Baillet Latour Biomedical Award, de restauratie van emblematische werken van het Belgische erfgoed, de steun aan de uitoefening van topsport, de begeleiding van initiatieven voor jongeren en in het bijzonder voor jonge kinderen met het oog op integratie en gelijke kansen, of nog, op het vlak van milieu, door de ondersteuning van specifieke acties gericht op plattelandsduurzaamheid; het Fonds draagt voortdurend bij aan de **ontwikkeling van projecten die het verschil maken**.

■ Dynamiek en good governance

Het Fonds Baillet Latour is resoluut gericht op de toekomst en hoewel het wordt gedreven door een natuurlijke bescheidenheid, maken de realisaties die sinds de oprichting werden gesteund, het Fonds tot een algemeen erkende en toonaangevende speler in onze maatschappij.

Op de achtergrond van deze inzet, garandeert een strikte en professionele werkwijze de naleving van de beginselen van behoorlijk bestuur.

De Algemene Directeur en de Voorzitter staan gezamenlijk in voor het dagelijks bestuur, waaronder de voorselectie, de begeleiding en de opvolging van de projecten. De Raad van Bestuur, bijgestaan door deskundigen, valideert definitief de **verbintenissen van het Fonds**.

Go further

Wilt u meer weten? U vindt alle informatie over de projecten die het Fonds Baillet Latour steunt en de opmerkelijke realisaties die ze belooft op de website:

www.fondsbailletlatour.com

Met dank aan

